

Instruktor 1: De naturvidenskabelige og teknologiske idéers historie

”There is no unmediated photograph or passive camera obscura in scientific accounts of bodies and machines; there are only highly specific visual possibilities, each with a wonderfully detailed, active, partial way of organizing worlds [...]”

(Haraway 1988).

Donna Haraway: Situated Knowledges: The Science Question in Feminism and the Privilege of Partial Perspective (1988)

“Vision is *always* a question of the power to see – and perhaps of the violence implicit in our visualizing practices.” (585)

1. Hvad mener Haraway om virkelighed / ”reality”? (Se s. 577m) Overvej også flg. citat:
”Feminists have to insist on a better account of the world; it is not enough to show radical historical contingency and modes of construction for everything.” (579)
2. Hvad er det egentlig, at Haraway vil med sin tekst? Hvordan kontekstualiserer hun den selv indledningsvist – og hvilken debat forsøger hun at intervenere i? (577-579)
3. Hvilken funktion har synsmetaforen i Haraways tekst? (Se s. 581-582)
4. Hvad er ”gude-tricket”? (581)
5. Hvad er objektivitet for Haraway (s. 581-82)?
6. Hvad skriver Haraway om de marginaliseredes [subjugated] stemmer? (583m-584). Hvad tror I, at hun mener, når hun eksempelvis skriver: ”The subjugated have a decent chance to be on to the god trick and all its dazzling – and, therefore, blinding – illuminations.” (584m)?
7. Hvordan karakteriserer Haraway relativisme, og hvorfor er det ikke dét, som hun advokerer for? Hvordan differentierer hun? (584)
8. Hvad mon Haraway mener, når hun skriver: ”Science has been utopian and visionary from the start; that is one reason ‘we’ need it.” (585m)

9. Haraway mener, at objektivitet stadig må være videnskabernes mål – men at den ikke kan opnås fra positionen af ”the Man, the One God” etc. (se øverst s. 587). På s. 589 skriver hun: ”Only the god trick is forbidden.” Hvorfor mener hun det, og hvad er det for en objektivitet, hun taler om?
10. Diskutér: ”It follows that politics and ethics ground struggles for and contests over what may count as rational knowledge.” + ”Struggles over what will count as rational accounts of the world are struggles over *how* to see.” (587)
11. Diskutér: ”... objectivity cannot be about fixed vision when what counts as an object is precisely what world history turns out to be about.” (588)
12. Diskutér: ”Rational knowledge is power-sensitive conversation.” (590)
13. Overvej: ”Situated knowledges require that the object of knowledge be pictured as an actor and agent ...” (592)
14. Overvej: ”Accounts of a ‘real’ world do not, then, depend on a logic of ‘discovery’ but on a power-charged social relation of ‘conversation’.” (593)
15. Har I et bud på, hvad hun mener med sit begreb om den ”materiel-semiotiske aktør” (se s. 595)?

Lynn K. Nyhart: Historiography of the History of Science

1. Hvad kendetegner videnskabshistorien(s historie) i 1970’erne og 80’erne? (S. 8m-n)
2. Hvad betyder det ifølge Nyhart, at viden er ”konstrueret”? (S. 9ø-m)
3. Prøv at udfolde, hvad Nyhart mener, når hun skriver: ”The peoplescape of contributors to science has grown accordingly” (s. 10)
4. Hvilke konsekvenser får drejningen mod praksis og materialitet – hvad begynder videnskabshistorien i stigende grad at fokusere på (som måske var mindre interessant tidligere)? (S. 11)
5. Hvad er sammenhængen mellem konstruktivisme og den stigende opmærksomhed på videnskabelig praksis og kommunikation (særligt s 10-12)?
6. Hvad tænker I, at Nyhart mener med, at distinktionen mellem ”at skabe” og ”at flytte” (eller bevæge) viden – til en vis grad – er overfladisk? (S. 14ø)

Hvidtfelt & Andersen:

1. Prøv at udfolde, hvad der menes med, at der er ”et performativt element i den videnskabelige praksis”? (S. 30)
2. Overvej, hvordan eksemplet om fagfællebedømmelse er med til at belyse, hvordan videnskaben kan siges at være konstrueret – og historisk kontingent (s. 33-36). Inddrag gerne: aktører, institutioner, praksis.
3. Forsøg at forklare, hvorfor Thomas Kuhn er interessant at fremdrage i spørgsmålet om videnskabshistoriens metode og historiografi – inddrag meget gerne viden om Kuhns paradigmeteori, hvis I har stiftet bekendtskab med ham før.

De to metaforer: Flodbreden og træet

Diskutér de to op imod hinanden: Hvilket videnskabshistorisk syn (re)præsenterer de hver? Hvad fremhæver de hver især? Hvilke fortællinger indeholder de, og hvilke fortællinger tilsidesætter de?

I må gerne gå ud over metaforerne specifikt og reflektere bredere over forskelle mellem teksternes tilgang til videnskabshistorie i relation til de samme spørgsmål: Hvilke fortællinger skrives frem, og hvilke bliver dermed sat i baggrunden?

Gå gerne over til diskussion 15:20.

Diskussionsspørgsmål:

- Hvordan kan man som idéhistoriker bruge videnskabshistorien? Hvilke emner kan vi belyse, hvilke problematikker kan vi arbejde med?
- Hvilke perspektiver, indsigter, analytiske tilgange synes I, at Haraway bringer til idéhistorien – eller mere specifikt til dette fag?